

Jeg skal kun i Korthed berøre, at det, som før mig den Gang var det bestemte, er det aldeles Uregelmæssige, som ligger i, at Følgen af, at man ikke anvender en vis Kontraktform, skal medføre Strafsansvar. Noget som gjenemgaaende paa en ganske enkelt Undtagelse nær — en Undtagelse, som jeg senere skal komme til — ikke finder Sted i vor Lovgivning. Der er selvfølgelig ikke Nogetsomhelst til Hinder for, at Lovgiveren foreskriver, at en Kontrakt skal oprettes under visse bestemte Former. Vi have hos os flere Exempler paa, at Retshandler ere bundne til bestemte Former; naar denne Form ikke iagttages, er den naturlige Følge deraf, at ingen Kontrakt kommer i Stand, men der er ingen Grund til tillige at anvende Straffesansvar. Lovforslaget bestemmer i § 1, at hvis den skriftlige Form ikke anvendes, er Kontrakten ikke gyldig, og det burde i og for sig være tilstrækkeligt. Man har nok henvist til, at man har et enkelt Exempel paa, at der er sat Straf for Ikke-Iagttagelsen af en vis, bestemt Form; dette er nemlig Tilfældet efter Udvandringsloven, naar Udvandringsagenten ikke forlyner Udvandreren med en Kontrakt, men det er ganske vist grundet i særligt Henhyn til, hvorledes Udvandreren er stillet, naar han befinder sig i Udlandet og ikke har nogen Kontrakt at støtte sig til. Derfra kan ikke drages nogen Parallell med det foreliggende Tilfælde. I det Hele ere jo Partierne, Mesteren og Lærlingen eller hans Forældre og Børge, Herrer; over Kontrakten, paa hvilke Vilkaar de ville indgaa den. Det maa bero paa dem, om de ville indgaa paa Kontrakten, men det er en Betingelse for at faae en Kontrakt i Stand, at den er oprettet i skriftlig Form; thi ellers bliver der ingen Kontrakt, det er Grunden til, at der er sat Straf derfor. Det kunde endda gaa, hvis Forholdet var saaledes som før Oven af 29de December 1857, da der ikke fandtes andre end Mestres, Svendes og Lærlinges, men som min ærede Sidemand (Kajser) henviste til, nu have vi jo Forskjellen mellem Lærling og Medhjælper. Er der oprettet skriftlig Kontrakt, maa han kaldes Lærling, ellers Medhjælper. Er der ikke oprettet skriftlig Kontrakt, hvorledes skal man saa overhovedet anvende Straffebestemmelsen? Saa opstaar det Spørgsmaal, om vedkommende Mester kan siges at have forset sig og derfor kan belægges med Straf, og det beror paa, om Vedkommende er antaget som Lærling; er han antaget som Lærling, bliver Mesteren straffet, er han antaget som Medhjælper, bliver han det ikke. Reglen forekommer mig at være ganske simpel den, at vil en Mester antage en Lærling, og vil den Anden være Lærling,

opretter man skriftlig Kontrakt, saa er han Lærling; hvis der ikke oprettes skriftlig Kontrakt, saa er han ikke Lærling, thi det er en af Betingelserne, som fordres for, at Lærlingeforholdet overhovedet kan komme i Stand. Ellers er han Medhjælper. Jeg skal med disse Bemærkninger henstille til det kommende Udvalg ogsaa at tage dette Spørgsmaal under Overveielse og iøvrigt, som jeg gjorde før, henvise til de udførlige Betragtninger, som fleve anførte fra begge Sider under Forhandlingerne 1880—81.

W. Petersen: Der er blot en enkelt Side, jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, nemlig Bestemmelsen i § 1 om Handlendes Kontrakter. Den Slags Kontrakter, som her kan være Tale om at afslutte for Lærlinges Vedkommende, er jo i Kjøbenhavn med de mindre Detailhandlende, Urtekræmmere og Isekræmmere, medens det i Provindserne er med Kjøbmænd. Den Slags Handlende ere de Gæstgæver, som egentlig kunne afslutte Kontrakter med Lærlinge; men gaa vi nu til § 7, da staar der dert, at Arbeidstiden for Lærlinge under 18 Aar maa ikke overstige 12 paa hinanden følgende Timer daglig, og ærede Medlemmer ville meget let se, at dersom der ikke bliver gjort nogen Undtagelse for de Handlendes Vedkommende, vil det være en Umulighed for nogensomhelst Handlende at afslutte Kontrakt med en Lærling. Den almindelige Tid, da Butikkerne blive aabne her i Kjøbenhavn, er jo Kl. 6, ja endogjaa for Urtekræmmerens Vedkommende Kl. 5, og for de andre Handlende Kl. 7, maaske noget senere. Man vil altsaa se, at dersom disse Folk kun kunne benytte Lærlingen i 12 Timer, skal Lærlingen, naar Butikken aabnes Kl. 5, være fri Kl. 5. Det tror jeg, at Alle ville beklage, da der saa ikke kan være nogen Tale om at afslutte Lærlingekontrakt. Jeg vil anmode det ærede Udvalg, som vistnok bliver nedsat angaaende denne Sag, at se ogsaa paa denne Side af Sagen.

Judenrigsministeren (Fingers Leb): Det ærede 4de kongevalgte Medlem (Kajser) gjorde opmærksom paa de Ulemper, som nu kunne komme til at kaae ved flere Bestemmelser, og jeg skal ganske særlig erkjende, at den Bestemmelse i § 4, som det ærede Medlem antede over, Sysselsættelse under mulige Arbeidsstandsninger, vist kan give Anledning til store Ulemper. Det er ikke let at forstaa, hvorledes den skal anvendes eller under hvilke Forhold den i det Hele taget skal anvendes. Jeg har derfor aldrig kunnet tiltræde denne Bestemmelse og har altid advaret mod at vedtage den, men jeg antager, at